

A KÚRIA

mint felülvizsgálati bíróság

í t é l e t e

Az ügy száma: Pfv.III.21.218/2022/9.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Attila a tanács elnöke

Dr. Bajnok István előadó bíró

Dr. Dzsula Marianna bíró

Salamonné dr. Piltz Judit

Dr. Zumbók Péter bíró

Az I. rendű perújító felperes: felperes1

A IV. rendű perújító felperes: felperes2

Az V. rendű perújító felperes: felperes3

A VI. rendű perújító felperes: felperes4

A VIII. rendű perújító felperes: felperes5

A X. rendű perújító felperes: felperes6

A XI. rendű perújító felperes: felperes7

A XII. rendű perújító felperes: felperes8

Az I., IV., VI., VIII., X., XI., és XII. rendű perújító felperes képviselője: Marján Ügyvédi Iroda cím1

A XIII. rendű perújító felperes: felperes9

A XIV. rendű perújító felperes: felperes10

A XV. rendű perújító felperes: felperes11

A XIII., XIV. és XV. rendű perújító felperes képviselője: Guba Ügyvédi Iroda cím2

A perújított alperes: alperes1

A perújított alperes képviselője: dr. Papp Sándor ügyvéd cím3

A per tárgya: perújítás

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: perújított alperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.187/2022/7-II. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozatának száma:

Főváros Törvényszék 36.G.41.634/2021/13. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a perújított alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I., IV., VI., VIII., X., XI. és XII. rendű perújító felpereseknek mint együttes jogosultaknak, valamint a XIII., XIV. és XV. rendű perújító felpereseknek mint együttes jogosultaknak 635.000 - 635.000 (hatszázharmincötezer-hatszázharmincötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A meg nem fizetett 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A Fővárosi Törvényszéken 38.G.75.254/1999. számon indult, később 7.G.40.089/2003., majd 7.G.41.745/2010. számon újraindult eljárásban a Legfelsőbb Bíróság mint másodfokú bíróság a 2001. október 4-én kelt Gf.VII.31.437/2000/10. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság 38.G.75.254/1999/9. számú ítéletét megváltoztatva megállapította, hogy az Állami Vagyongyűjtés (a perújított alperes jogelődje) és a L. Kft. (a perújító felperesek jogelődje) között létrejött üzletrész-átruházási szerződés érvénytelen, és a szerződést a határozathozatalig, 2001. október 4. napjáig terjedő időre hatályossá nyilvánította.

[2] A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a 2008. május 7-én kelt 9.Fpk.05-1997/0000097/112. számú, 2008. június 19-én jogerős végzésével – amelyet 113. és 121. számú végzéseivel kiegészített – a L. Kft. „f.a.” felszámolási eljárását befejezettnek nyilvánította, a társaságot jogutód nélkül megszüntette, és elrendelte az adós társaság cégjegyzékből törlését. Megállapította, hogy az adós vagyona az elsőfokú bíróság előtt 7.G.40.089/2003. számú eljárásban érvényesített 327.920.480 forint tőke és járuléka iránti követelés, és rendelkezett a vagyon tőkekövetelés részének a hitelezők közti arányos felosztásáról.

[3] Az elsőfokú bíróság a 2014. április 2-án kelt 7.G.41.745/2010/170. számú ítéletével kötelezte a Magyar Nemzeti Vagyongkezelő Zrt.-t (a perújított alperes) a L. Kft. perbe lépett hitelezőinek, a L. Kft.-nek (az I. rendű perújító felperes jogelődje) 14.020.234 forint, a M. Ügyvédi Irodának (a korábbi III. rendű perújító felperes, a XIII-XV. rendű perújító felperesek jogelődje) 6.000.000 forint, a P. Kft.-nek (a IV. rendű perújító felperes jogelődje) 54.297.019 forint, K. A. Zs.nak (a korábbi V. rendű perújító felperes, az alapperben V. rendű felperes) 400.000 forint, K. P.nak (a VI. rendű perújító felperes) 12.000.000 forint, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatalnak (az alapperben VII. rendű felperes) 505.000 forint, K. Sz.nak (a VIII. rendű perújító felperes) 93.214.577 forint és C. A.nak (a korábbi IX. rendű perújító felperes, a X-XII. rendű perújító felperesek jogelődje) 45.911.658 forint főkövetelés, továbbá perköltség megfizetésére. A 2001. október 4. napjától a kifizetés napjáig érvényesíteni kívánt késedelmi kamat követeléseket keresetösségi jog hiányában elutasította azzal az indokkal, hogy a felszámolás során eljáró Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a követelést átadó végzésében kizárólag a tőkeösszeg átadásáról rendelkezett, csak azt osztotta

fel. A másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2015. november 4-én kelt 10.Gf.40.658/2014/25. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. A Kúria az I., III., IV., VI., VIII. és IX. rendű perújító felperesek felülvizsgálati kérelmét a Gfv.VII.30.028/2016/10-II. számú végzésével, a VII. rendű felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmét Gfv.VII.30.028/2016/7. számú végzésével hivatalból elutasította, a 2016. június 21-én kelt Gfv.VII.30.028/2016/10-III. számú ítéletével pedig a perújított alperes felülvizsgálati kérelmét megalapozatlannak találva a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

[4] A L. Kft. felszámolója 2015. november 18-án kérte a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 9.Fpk.05-1997/0000097/112., 113 és 121. számú végzéseinek kiegészítését a vagyonfelosztási javaslat kamatkövetelésekre kiterjesztésével. A Debreceni Ítéltábla a 2016. február 25-én kelt Fpkf.III.30.076/2016/2. számú végzésével a Miskolci Törvényszék 2015. november 24-én kelt 6.Fpk.97/1997/140. számú végzését megváltoztatva a kiegészítés iránti kérelmet elutasította.

[5] A Miskolci Törvényszék a P. Kft. 2017. április 21-én benyújtott kérelmére a 2017. május 29-én kelt 6.Fpk.97/1997/164. számú végzésével a perbe vitt követelést átadó 112., 113. és 121. sorszámú végzéseit kijavította, és az egyes végzésekben meghatározott hitelezői igények kielégítésére nemcsak a végzésekben megjelölt követelésrészt, hanem annak járulékait is átadni rendelte. A végzés indokolásában megállapította, hogy a tőke járulékainak feltüntetése elírási hiba folytán maradt el. A Debreceni Ítéltábla a 2017. október 26-án kelt Fpkf.III.30.331/2017/3. számú végzésével e végzést helybenhagyta azzal, hogy szükséges a kijavító végzés kiegészítése akként, hogy az a járulékokat a felszámoló vagyonfelosztási javaslatának megfelelően, végrehajtásra alkalmas módon határozza meg. A Miskolci Törvényszék a 2018. június 18-án kelt 6.Fpk.97/1997/189. számú végzésével – a L. Kft. 2018. június 12-én érkezett kiegészítés iránti kérelmére – a vagyon járulékait, a 2001. október 4. napjától a kifizetésig járó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 301/A. §-a szerinti késedelmi kamatot és a perben megítélt perköltséget is átadta a hitelezőknek. A Debreceni Ítéltábla a 2019. március 27. napján kelt Gpkf.III.30.033/2019/2. számú végzésével ezt a végzést helybenhagyta.

[6] A L. Kft. a 2009. április 21. napján kelt engedményezési szerződéssel a perújított alperessel szembeni, a felszámolási költségekből álló 14.020.234 forint tőke és annak járulékai iránti követelését az I. rendű perújító felperesre engedményezte. Az engedményezési szerződés 1. pontja értelmében a L. Befektetési és Kereskedelmi Kft. dr. K. B. részére átruházza a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-vel mint kötelezettel szemben fennálló 14.020.234 forint és járulékai követelését. A 4. pont szerint az engedményezés alapján az engedményező a pénzügyi teljesítést követően is a teljes követelés képviselőjeként jár el, a kötelezettet nem értesíti az engedményezés tényéről. A szerződés 10. pontja rögzíti, hogy a követelés átruházásának ellenértékét az engedményes a szerződés aláírásával egyidejűleg készpénzben megfizeti.

[7] Az engedményezési szerződés 2011. november 6-án kelt módosítása értelmében az engedményezési szerződés 2. pontja akként módosul, hogy a szerződő felek megállapodnak abban, hogy az engedményező a követelést a Fővárosi Bíróság előtt 7.G.41.745/2010. számon folyó peres eljárásban hozott bírósági határozat jogerőre emelkedésének napjával ruházza át az engedményesre (engedményezés napja). A felek rögzítik, hogy a folyamatban lévő perben és az azt követő esetleges jogorvoslati eljárásokban a peres felek személyében alanyváltozás

nem következik be, ezért perbeli jogutódlás bejelentésére nem kerül sor. A 8. pont akként módosul, hogy az engedményes nem az ellenérték – előleg – megfizetésével egyidejűleg szerzi meg a követelés és az összes járuléka tulajdonjogát, hanem az engedményezés napján. Ezen időponttól kezdődően jogosult az engedményes a követeléssel kapcsolatban keletkező valamennyi igényét saját nevében érvényesíteni.

[8] A P. Kft. a 2016. december 30-án kelt szerződéssel a perújított alperessel szemben fennálló 54.297.019 forint tőke után 2001. október 4. napjától 2015. november 24-ig járó késedelmi kamat követelését a IV. rendű perújító felperesre engedményezte.

[9] Az I. rendű perújító felperes – más perújító felperesek mellett – a perújított alperest 2019. június 13-án a lejárt kamatkövetelése megfizetésére szólította fel, majd 2019. szeptember 25-én perújítási kérelmét terjesztett elő az elsőfokú bíróságon.

A perújítási kérelem és a perújított alperes védekezése

[10] Az I., III., IV., VI., VIII. és IX. rendű perújító felperesek 2019. szeptember 25-én előterjesztett – utóbb a perújító III. rendű és IX. rendű perújító felperesek személyében bekövetkezett ismételt jogutódlások miatt módosított – végleges perújítási kérelmükben a Fővárosi Törvényszék 2014. április 2-án kelt 7.G.41.745/2010/170. számú jogerős ítéletének megváltoztatását és az ott megítélt tőkeösszeg után a perújított alperes 2001. október 4. napjától az I. rendű, IV. rendű, VI. rendű, VIII. rendű, X. rendű, XI. rendű és XII. rendű perújító felperesek esetében 2015. november hó 26. napjáig, míg a XIII., XIV. és XV. rendű perújító felperesek esetében 2015. december 4. napjáig számított, a régi Ptk. 301/A. § (2) bekezdése szerinti mértékű késedelmi kamat megfizetésére kötelezését kérték, akként hogy az I. rendű perújító felperesnek 14.020.234 forint után 25.224.916 forint, a IV. rendű perújító felperesnek 54.297.019 forint után 97.690.077 forint, a VI. rendű perújító felperesnek 12.000.000 forint után 21.590.153 forint, a VIII. rendű perújító felperesnek 93.214.577 forint után 167.709.745 forint, a X., XI. és XII. rendű perújító felpereseknek 45.911.658 forint után személyenként 27.534.436 forint, a XIII., XIV. és XV. rendű perújító felpereseknek 6.000.000 forint után fejenként 3.602.084 forint a kamatkövetelése. Kérték a perújító alperest kötelezni ezen, tőkésített összegek után 2015. november 27-étől, illetve a XIII., XIV. és XV. rendű perújító felperesek) 2015. december 5-étől a kifizetés napjáig járó „törvényes” késedelmi kamat megfizetésére is.

[11] A perújítási kérelmet a Debreceni Ítéltábla Gpkf.III.30.033/2019/2. számú végzésére hivatkozással a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 260. § (1) bekezdésének a) pontja alapján terjesztették elő. Előadták, hogy a L. Kft. felszámolója kezdeményezésére a Miskolci Törvényszék a 2018. június 18-án kelt 6.Fpk.97/1997/189. számú végzésével kiegészítette a perbe vitt követelést átadó 112., 113. és 121. sorszámú végzéseit, és az egyes végzésekben meghatározott hitelezői igények kielégítésére nem csak a végzésekben megjelölt követelésrészt, hanem a felszámoló vagyonfelosztási javaslata alapján annak járulékait, a 2001. október 4. napjától esedékes késedelmi kamatokot is átadni rendelte. A 6.Fpk.97/1997/164. számú végzés indokolása szerint a kijavításra elírás miatt került sor. A Debreceni Ítéltábla 2019. március 27. napján kelt Gpkf.III.30.033/2019/2. számú végzésével a 189. számú végzést helybenhagyta. A

végzést az I., IV., VI., VIII. és IX. rendű perújító felperesek 2019. április 9. napján, a III. rendű perújító felperes 2019. április 10. napján vette kézhez. A perújított alperes a kamatfizetési kötelezettségét felszólítás ellenére nem teljesítette. Az alapeljárás során eljáró elsőfokú bíróság, valamint a Fővárosi Ítéltábla a Miskolci Törvényszék 6.Fpk.97/1997/189. számú végzésére nem lehetett tekintettel. Amennyiben a végzés az alapeljárásban rendelkezésükre áll, az rájuk kedvezőbb határozatot eredményezhetett volna, mivel ez teremtette meg kereshetőségi jogukat a megítélt tőkeösszeg járulékaira is.

[12] Az I. és IV. rendű perújító felperes a perbeli legitimációját a követelés részükre történt engedményezésére alapította. Állították, hogy a követelésük nem évült el. Az I. rendű perújító felperes igényérvényesítésének alapja a 2009. április 21-i, 2011. november 6-án módosított engedményezési szerződés alapján történt jogutódlás. A módosítás 2. pontja értelmében az engedményező a perújított alperessel szemben fennálló követelését a jelen jogvitát véglegesen elbíráló bírósági határozat jogerőre emelkedésének napjával (azaz a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.658/2014/25. számú ítélete keltével egyező időpontban) ruházta át az engedményesre azzal, hogy az akkor folyamatban lévő perben és az azt követő esetleges jogorvoslati eljárásokban a peres felek személyében alanyváltozás nem következik be, ezért perbeli jogutódlás bejelentésére nem került sor. A felek perben álltak, ezért nem volt szükség a perújított alperes felszólítására. A kötelezettel szemben az engedményezési szerződés akkor hatályos, ha azt vele közlik. A perújított alperes felszólítására a perújítás iránti kérelem benyújtása előtt, 2019. június 13-án sor került. A jogviszony nem a jelenlegi perújító felperesek és perújított alperes között jött létre, hanem a szerződést a jogelődjük, a L. Kft. és az Állami Vagyonügynökség kötötte meg; mindkét jogi személy gazdálkodó szervezetnek minősül. Ezért a követelt késedelmi kamat mértéke a gazdálkodó szervezetek között irányadó mértékhez igazodik.

[13] A perújított alperes ellenkérelmében elsődlegesen a perújítási kérelem érdemi tárgyalásra való alkalmatlansága miatti elutasítását, másodlagosan a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Álláspontja szerint a perújítás régi Pp. 260. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt feltétele nem áll fenn, a kamatkövetelést átadó végzés nem olyan új tény, amely alkalmas lehet perújítás előterjesztésére. A perújítás a régi Pp. 260. § (2) bekezdése értelmében sem megengedhető, mivel a perújító felperesek késedelmikamat-igényüket az alapügyben önhibájukból nem érvényesítették. Kérte a Miskolci Törvényszéktől a követelés átadásával kapcsolatosan keletkezett összes irat beszerzését, annak áttanulmányozása céljából, a perújító felperesek oldalán megállapítható önhiba igazolására.

[14] Az I. és IV. rendű perújító felperes a rPp. 260. § (1) bekezdés a) pontja alapján nem terjeszthetnek elő perújítási kérelmet, mivel az alapperben félként nem szerepeltek. Az I. rendű perújító felperes a jogutódlását az 2009. április 21. napján kelt engedményezési szerződésre alapítja, de követelését csak a 2019. június 13. napján kelt levelével érvényesítette először, így az 2014. április 21-ével elévült. Az I. rendű perújító felperes jogelődjének, a L. Kft.-nek a perújított alperessel szembeni követeléssel kapcsolatos rendelkezési joga 2009. április 21. napján megszűnt. Ettől az időponttól kezdve nem lett volna jogosult az alapperben a saját nevében, saját követelése érvényesítésére hivatkozva eljárni. Állította, hogy a 2011. november 6-i módosítás érvénytelen, mivel az engedményezési szerződés az engedményezés elfogadásával teljességbe ment, utóbb azt már módosítani nem lehet, vitássá tette a módosítás keltezésének valóságát. Indítványozta e tekintetében tanúk meghallgatását. Vitatta a perújító felperesek követelése számításának helytállóságát is. Álláspontja szerint a perújító felperesek magánszemélyek, akiknek késedelmikamat-igényére

nem lehet irányadó a gazdálkodó szervezetek közötti kamatszámítás. A régi Ptk. 301. § (1) bekezdésének az egyes törvények fogyasztóvédelemmel összefüggő jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2002. évi XXXVI. törvény 5. §-a által megállapított rendelkezésére hivatkozva előadta, hogy a késedelmi kamat, amelyre perújító felperesek jogosultak lehetnének, az éves költségvetési törvények alapján 2000. szeptember 1. és 2000. december 31. napja között évi 12%, míg 2001., 2002., és 2003. években, valamint 2004. január 1-jétől 2004. május 1. napjáig évi 11% volt, azt követően pedig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamat.

Az első- és a másodfokú határozatok

[15] Az elsőfokú bíróság 36.G.41.730/2019/13-I. végzésével a perújítási kérelmet mint érdemi tárgyalásra alkalmatlant elutasította.

[16] A Fővárosi Ítéltábla 16.Gpkf.43.408/2020/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett – az V. rendű perújító felperes perújítási kérelmét, mint érdemi tárgyalásra alkalmatlant elutasító – részét nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit megváltoztatta és az (akkor perben állt) I., III., IV., VI., VIII. és IX. rendű perújító felperesek részére a perújítást megengedte. Végzése indokolásában kifejtette, hogy az engedményezési szerződések alapján az I. rendű és IV. rendű perújító felperesek a követelés érvényesítésére jogosultak, az erre vonatkozó anyagi joguk fennáll. Megállapította, hogy a perújítás a Debreceni Ítéltábla Gpkf.III.30.033/2019/2. számú jogerős végzésére, mint új bírósági határozatra hivatkozással megengedett.

[17] A perújítási kérelemből kitűnően a perújító felperesek a perújítás alapjául nem az alapeljárásban ténylegesen már elbírált tényt – azaz a tőkén felül a kamatkövetelés részükre átadását – hanem a Debreceni Ítéltábla Gpkf.III.30.033/2019/2. számú jogerős végzését jelölték meg, mint új bírósági határozatot. E hivatkozás nem a régi Pp. 260. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt új tényre, hanem az ugyanezen pontban foglalt el nem bírált jogerős bírói határozatra hivatkozásnak, avagy újabb bizonyítékra hivatkozásnak minősül azon tényt illetően, hogy a kamatkövetelés részükre átadásra került. Az irányadó joggyakorlat értelmében a perújítás az alapeljárásban már fennállt tényre vonatkozó újonnan felmerült bizonyítékra vagy új bírósági határozatra hivatkozással megengedett. A perújító felperesek által hivatkozott bírósági határozat nem a követelés további részének átadásáról rendelkezik, hanem a korábbi, 2008. május 7-én kelt 112. számú végzést javítja ki, mivel az elírás folytán nem tartalmazza a korábban is átadni szándékozott kamatköveteléseket. A 164. és 189. sorszámú végzések értelmében a 112. számú végzés szerinti átadás a kamatkövetelésekre is kiterjedően történt. Erre tekintettel – amennyiben a perújító felperesek hivatkozása új tényre történő hivatkozásnak is minősülne –, úgy e tény már az alapeljárásban is fennállt, de el nem bírált ténynek tekintendő, így mindenképpen perújítási okként szolgálhat.

[18] Kifejtette, az eset körülményeire is figyelemmel nem tekinthető a perújító felperesek oldalán meglévő, a perújítási ok érvényesíthetőségét kizáró önhibának az, hogy a követelést átadó végzéssel szemben jogorvoslással nem éltek, hanem bíztak a végzés számunkra kedvező értelmezésében. Tekintettel arra, hogy a követelés átadása az átadó bíróság szándéka szerint eredetileg is a járulékokra kiterjedően történt, nem tekinthető a perújító felperesek oldalán

meglévő önhibának az, hogy e végzéssel szemben jogorvoslással nem éltek, hanem bíztak a végzés számunkra kedvező értelmezésében. Mivel csak a Fővárosi Ítéltábla 2015. november 4-én kelt jogerős ítéletével válhatott világossá számukra, hogy a 112. számú végzés alapján a járulékok érvényesítésére nem jogosultak, részükről a követelést átadó végzés kijavításának az alapeljárás során kezdeményezése nem volt elvárható, a kijavító határozatot az alapeljárásban hibájukon kívül nem érvényesítették, így a perújítás e feltétele is fennáll. Az pedig nem volt vitatott, hogy a perújító felperesek által felhozottak, a kamatkövetelés részükre átadása elbírálás esetén számukra kedvezőbb döntést eredményezhetett volna. Így a perújítás megengedhetőségének a régi Pp. 266. § (1) bekezdésében foglalt feltétele is fennáll a másodfokú bíróság megítélése szerint.

[19] Az elsőfokú bíróság ezt követően a megismételt eljárásban meghozott kijavított ítéletével a Fővárosi Törvényszék 7.G.41.745/2010/170. számú ítélete hatályát azzal a kiegészítéssel tartotta fenn, hogy kötelezte a perújított alperest, hogy fizessen meg I. rendű perújító felperesnek 14.020.234 forint után, a IV. rendű perújító felperesnek 54.297.019 forint után, a VI. rendű perújító felperesnek 12.000.000 forint után, a VIII. rendű perújító felperesnek 93.214.577 forint után, a X. rendű perújító felperesnek 15.303.886 forint után, a XI. rendű perújító felperesnek 15.303.886 forint után, a XII. rendű perújító felperesnek 15.303.886 forint után 2001. október 4. napjától 2004. december 31. napjáig 11 %, 2005. január 1. napjától 2005. június 30. napjáig 16,5 %, 2005. július 1. napjától 2005. december 31. napjáig 14 %, 2006. január 1. napjától 2006. június 30. napjáig 13 %, 2006. július 1. napjától 2006. december 31. napjáig 13,25 %, 2007. január 1. napjától 2007. június 30. napjáig 15 %, 2007. július 1. napjától 2007. december 31. napjáig 14,75%, 2008. január 1. napjától 2008. június 30. napjáig 14,5 %, 2008. július 1. napjától 2008. december 31. napjáig 15,5 %, 2009. január 1. napjától 2009. június 30. napjáig 17 %, 2009. július 1. napjától 2009. december 31. napjáig 16,5 %, 2010. január 1. napjától 2010. június 30. napjáig 13,25 %, 2010. július 1. napjától 2010. december 31. napjáig 12,25 %, 2011. január 1. napjától 2011. június 30. napjáig 12,75%, 2011. július 1. napjától 2011. december 31. napjáig 13 %, 2012. január 1. napjától 2012. június 30. napjáig 14 %, 2012. július 1. napjától 2012. december 31. napjáig 14 %, 2013. január 1. napjától 2013. június 30. napjáig 12,75 %, 2013. július 1. napjától 2013. december 31. napjáig 11,25 %, 2014. január 1. napjától 2014. június 30. napjáig 10 %, 2014. július 1. napjától 2014. december 31. napjáig 9,3 %, 2015. január 1. napjától 2015. június 30. napjáig 9,1 %, míg 2015. július 1. napjától 2015. november 26. napjáig 8,5 % mértékű késedelmi kamatot. A perújított alperes a fenti kamatkövetelések, azaz I. rendű perújító felperes esetében 25.224.916 forint után, a IV. rendű perújító felperes esetében 97.690.077 forint után, a VI. rendű perújító felperes esetében 21.590.153 forint után, a VIII. rendű perújító felperes esetében 167.709.745 forint után, a X., XI. és XII. rendű perújító felperesek esetében egyaránt 27.534.436 forint után 2015. november 27. napjától 2015. december 31. napjáig 9,5%, 2016. január 1. napjától 2016. június 30. napjáig 9,35 %, 2016. július 1. napjától 2019. június 30. napjáig 8,9 %, míg 2019. július 1. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 százalékponttal növelt értékű késedelmi kamat 15 napon belüli megfizetésére köteles. Kötelezte továbbá a perújított alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a XIII., XIV. és XV. rendű perújító felperesnek egyaránt 2.000.000 forint után 2001. október 4. napjától 2004. december 31. napjáig 11 %, 2005. január 1. napjától 2005. június 30. napjáig 16,5 %, 2005. július 1. napjától 2005. december 31. napjáig 14 %, 2006. január 1. napjától 2006. június 30. napjáig 13 %, 2006. július 1. napjától 2006. december 31. napjáig 13,25 %, 2007. január 1. napjától 2007. június 30. napjáig 15 %, 2007. július 1. napjától 2007. december 31. napjáig 14,75 %, 2008. január 1. napjától 2008. június 30. napjáig 14,5 %, 2008. július 1. napjától 2008. december 31. napjáig 15,5 %, 2009. január 1. napjától 2009. június 30. napjáig 17 %,

2009. július 1. napjától 2009. december 31. napjáig 16,5 %, 2010. január 1. napjától 2010. június 30. napjáig 13,25 %, 2010. július 1. napjától 2010. december 31. napjáig 12,25 %, 2011. január 1. napjától 2011. június 30. napjáig 12,75 %, 2011. július 1. napjától 2011. december 31. napjáig 13 %, 2012. január 1. napjától 2012. június 30. napjáig 14 %, 2012. július 1. napjától 2012. december 31. napjáig 14 %, 2013. január 1. napjától 2013. június 30. napjáig 12,75 %, 2013. július 1. napjától 2013. december 31. napjáig 11,25 %, 2014. január 1. napjától 2014. június 30. napjáig 10 %, 2014. július 1. napjától 2014. december 31. napjáig 9,3 %, 2015. január 1. napjától 2015. június 30. napjáig 9,1 %, míg 2015. július 1. napjától 2015. december 4. napjáig 8,5 % késedelmi kamatot. A perújított alperes fenti kamatkövetelések, azaz a XIII., XIV. és XV. rendű perújító felperesek esetében egyaránt 3.602.084 forint után 2015. december 5. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félev első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 százalékponttal növelt értékű késedelmi kamat 15 napon belüli megfizetésére köteles.

[20] Ítélete indokolásában a perújítás régi Pp. 260. § (1) bekezdésének a) pontjában és (2) bekezdésében meghatározott feltételei fennállta körében utalt a Fővárosi Ítéltábla 16.Gpkf.43.408/2020/2. számú végzésére, amelyben a perújító felperesek részére a perújítást megengedte. Megállapította, hogy e jogerős határozat köti.

[21] Kitért arra, hogy az I. és a IV. rendű perújító felperes az engedményezési szerződésekkel igazolták, hogy az alapperben érvényesíteni kívánt követelés jogosultjai; jogszerűen terjeszthetnek elő perújítás iránti kérelmet a perújított alperes ellen.

[22] Az I. rendű perújító felperes követelésével szembeni elévülési kifogást nem találta alaposnak, mivel a 7.G.41.745/2010. számú eljárás 2010. szeptember 29-től 2014. április 2-ig folyamatban volt. A régi Ptk. 327. § (1) bekezdése értelmében a követelés bírósági úton való érvényesítése megszakítja az elévülést, az elévülés félbeszakadása a bírósági eljárás alatt folyamatosan fennállt. A felek perben álltak, ezért nem volt szükség a perújított alperes felszólítására, és ezen a L. Kft. és I. rendű perújító felperes között 2009. április 21-én létrejött engedményezés sem változtat. A régi Ptk. 328. § (3) bekezdésében meghatározott esetben a kötelezett jogszerűen teljesíthet az engedményezőnek, az engedményezési szerződésben részes felek dönthetnek úgy, hogy nem kívánják a kötelezett tudomására hozni az engedményezést. Az elévülés ebben a helyzetben kizárólag az engedményező, azaz a L. Kft. és kötelezett, azaz perújított alperes viszonylatában értelmezhető, akik a kérdéses időszakban perben álltak egymással, amely tény kizárja az elévülés 2014. április 21-i bekövetkezését. Az engedményezési szerződés módosításának nincs kihatása az elévülésre.

[23] A Miskolci Törvényszék 6.Fpk.97/1997/189. számú kiegészítő végzése, valamint a Debreceni Ítéltábla ezt helybenhagyó határozata indokoltá teszik a Fővárosi Törvényszék 7.G.41.745/2010/170. számú ítélete hatályának azzal a kiegészítéssel fenntartását, hogy a perújított alperes a perújító felpereseket megillető késedelmi kamat megfizetésére is köteles.

[24] A gazdálkodó szervezetek közötti késedelmikamat-mérték megállapítását tartotta indokoltnak, mivel a perújítási eljárás alapja üzletrész-átruházási szerződés érvénytelenségéből eredő elszámolás. A perújító felperesek a L. Kft.-t megillető anyagi jogi

jogosultságot szereztek meg, vagyis gazdasági társaság jogutódai, így megilleti őket a gazdálkodó szervezetek közötti jogviszonyban alkalmazandó, a régi Ptk. 301/A. § (2) bekezdése szerinti késedelmi kamat. A perújított alperes nem vonta kétségbe azt, hogy perújító felperesek 2001-től egészen 2004-ig 11% kamatot követelhetnek, azonban az ezt követően érvényesíteni kívánt kamatot a régi Ptk. 301. § (1) bekezdésében meghatározott mértékben tartotta elfogadhatónak. Utóbbi azonban nem alkalmazható, mivel perújító felperesek anyagi jogutódlására figyelemmel a gazdálkodó szervezetek közötti magasabb, a régi Ptk. 301/A § (2) bekezdésében rögzített mértéket kell irányadónak tekinteni.

[25] A Miskolci Törvényszéktől a követelés átadásával kapcsolatos iratok beszerzésére irányuló indítványt nem tartotta alaposnak, mivel a Fővárosi Ítéltábla a perújítás megengedhetősége kérdésében már döntött, valamint a perújított alperes bizonyítási indítványában még csak valószínűsíteni sem tudta, az iratok beszerzése esetén a perújító felperesek önhibáját érintő új adat fog előkerülni, indítványa feltételezéseken alapult.

[26] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Határozatának indokolása szerint az elsőfokú bíróság kifejtett indokaival túlnyomó részben egyetértett.

[27] Rögzítette, hogy a régi Pp. 266. §-ából következően a bíróság – választása szerint – a megengedhetőség körében külön tárgyalhat és határozhat. A régi Pp. 267. § (1) bekezdése és 268. §-a alapján rámutatott, hogy amennyiben a bíróság a perújítási kérelmet megengedhetőnek találta, és érdemi tárgyalásba bocsátkozott, a tárgyalás eredményéhez képest határozhat a megtámadott ítélet hatályában fenntartásáról, vagy annak részben vagy egészben hatályon kívül helyezéséről, és új ítélet hozhat, de a továbbiakban már nincs helye a perújítási kérelem érdemi tárgyalásra alkalmatlansága miatt a kérelmet elutasító végzés meghozatalának. Ezért alaptalan a perújítási kérelmek érdemi tárgyalásra alkalmatlanként, végzéssel elutasítására irányuló elsődleges fellebbezési kérelem. Jelen eljárásban a megengedhetőség körében a bíróságok külön tárgyaltak, és ebben a körben jogerős döntés született. Az ezt követő, a perújítási kérelem érdemi elbírálásával folytatódó eljárásban a perújítás megengedhetőségének ismételt vizsgálata, a már elbírált hivatkozások újbóli mérlegelése nem megengedett, a jogerős döntéssel szemben további rendes jogorvoslatnak nincs helye.

[28] Az elsőfokú ítélet megváltoztatására és az alapperben hozott ítélet hatályának a késedelmi kamat fizetésére kötelezés nélkül fenntartására irányuló fellebbezést érdemben is megalapozatlannak találta. Rögzítette, hogy a perújított alperes fellebbezésében valamennyi perújító felperes kamatkövetelésének teljes elutasítását kérte, de ennek indokát csupán az I. rendű perújító felperes követelése esetében jelölte meg.

[29] Az elsőfokú bíróság érdemben helytállóan állapította meg, hogy az I. rendű perújító felperes követelése az elévülési idő megszakadása miatt nem évült el, de e körben kifejtett indokaival a másodfokú bíróság nem maradéktalanul értett egyet, azokat kiegészítette.

[30] Kifejtette, hogy engedményezési szerződés megkötésekor hatályos régi Ptk. 329. § (1) bekezdése értelmében az engedményezéssel az engedményes a régi jogosult

helyébe lép. A perújított alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a 2009. április 21-i engedményezési szerződéssel az eredeti kötelemben alanycsere következett be, a L. Kft. helyébe az I. rendű perújító felperes lépett. Az engedményezési szerződés megkötésével, az ellenérték egyidejű megfizetésével a szerződés teljesedésbe ment (EBH1999. 124), a követelés az új jogosultra átszállt. Ezzel szemben az I. rendű perújító felperes nem is hivatkozott arra, hogy az engedményezési szerződésnek az engedményező és engedményes közötti hatályosulása, az alanycsere nem a szerződés megkötésének időpontjában, hanem később történt volna. A követelés későbbi átszállása a 2009. április 21-i engedményezési szerződés szövegéből nem következik, az eredeti szerződéses akarat szerint a követelés átszállása a szerződéskötés napján megtörtént. A perújított alperes helytállóan hivatkozott arra is, hogy a már perfektuálódott engedményezés későbbi módosítása kizárt, illetve a kötelezett engedményezésről történő értesítésének a hiánya az engedményezési szerződés érvényességét nem érinti.

[31] A régi Ptk. 328. § (3) bekezdése szerint a kötelezett engedményezésről értesítése nem maradhat el, azonban az értesítés nem az engedményezési szerződés érvényességének, hanem kizárólag annak a kötelezettel szembeni hatályosulásának a feltétele. Az alperes által is helytállóan hivatkozott joggyakorlat (BH2004. 183) értelmében nem érinti az engedményezés érvényességét, ha arról a felek a kötelezettet nem értesítik. A kötelezett értesítése hiányában az engedményezés vele szemben nem hatályos, a kötelezett csak az eredeti jogosult javára teljesíthet. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság azt helytállóan állapította meg, hogy az elévülés kizárólag az egymással perben állt engedményező, a L. Kft. és a kötelezett, azaz a perújított alperes viszonylatában értelmezhető. Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság indokolását e körben kiegészítette azzal, hogy az alapperben hozott 7.G.41.745/2010/170. számú, a másodfokú bíróság 2015. november 4-én kelt 10.Gf.40.658/2014/25. számú ítéletével helybenhagyott jogerős és e tekintetben a perújítási kérelemmel sem támadott döntése értelmében a L. Kft. a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-vel szemben 14.020.234 forint tőke megfizetését alappal követelhet.

[32] A régi Pp. 229. § (1) bekezdése szerinti anyagi jogerőhatás kizárja az ítéletben már elbírált jog ismételt vitatását. A felek közötti jogviszony e minősítésétől a későbbi perben eljáró bíróság sem térhet el (BH2002. 235.) Az alapperben hozott ítélet anyagi jogerőhatása a fentiek szerint kizárja, hogy a perújított alperes eredményesen hivatkozhatson arra, hogy az I. rendű perújító felperes jogelődje, a L. Kft. nem volt jogosult a követelést a saját nevében érvényesíteni

[33] A másodfokú bíróság idézte a régi Ptk. 324. § (1) bekezdését, 325. § (1) bekezdését, 327. § (1)-(2) bekezdését, és rámutatott, hogy az irányadó joggyakorlatból (BDT2009. 2041) is kitűnően az elévülést csak a jogosultnak a követelés kötelezettjével szembeni igényérvényesítése szakítja meg. Mivel az alapperben hozott, 2014. április 2-i 7.G.41.745/2010/170. számú ítélet anyagi jogerőhatása folytán a L. Kft. a követelés jogosultjának minősült, az e perben a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-vel szembeni igényérvényesítése a követelés elévülését a régi Ptk. 327. § (1) bekezdése értelmében megszakította. A L. Kft. mind tőke, mind kamat megfizetésére kötelezésre irányuló keresete a bíróságra 2010. szeptember 29-én érkezett, a perben született jogerős döntés dátuma 2015. november 4. Mivel 2015. november 4-től az I. rendű perújító felperes általi, 2019. június 13-i fizetésre felszólításáig a régi Ptk. 324. § (1) bekezdése szerinti öt év nem telt el, az I. rendű perújító felperes követelése nem évült el, azt a bíróság előtt érvényesítheti.

[34] Az elsőfokú bíróság szintén helytállóan állapította meg, hogy a perújító felperesek a korábban megítélt tőkeösszeg után 2005. január 1-jét követően a régi Ptk. 301/A. § (2) bekezdésében foglaltak szerinti kamatmértékre jogosultak. Az ítéletábra az elsőfokú bíróság e körben kifejtett indokaival teljes mértékben egyetértett, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakat rögzítette. Idézte a 2002. évi XXXVI. törvénnyel beiktatott régi Ptk. 301/A. § 2013. július 1. napjáig hatályos szövegét. Rögzítette, hogy a 2013. évi XXXIV. törvény 14. § (3) bekezdése e szövegrészt akként módosította, hogy a gazdálkodó szervezetek közötti szerződések esetén kell az eltérő szabályokat alkalmazni. A törvénymódosításhoz fűzött jogalkotói indokolás értelmében a módosítás egyik célja az volt, hogy egyértelművé váljon, hogy a régi Ptk. 301/A. §-ában foglalt speciális szabályokat gazdálkodó szervezetek között is csak akkor lehet alkalmazni, ha a közöttük létrejött kötelem szerződésen alapul.

[35] Mivel az alapperben érvényesített igény szerződéses elszámolásból ered, ezért a 2004. évi CXXXV. törvény 134. §-a értelmében a 2005. január 1-jét követő időtartamra a 2004. május 1-jét megelőzően kötött szerződések esetében is alkalmazni rendelt régi Ptk. 301/A. §-ában meghatározott kamatmérték alkalmazandó. A Kúria is rámutatott a Pfv.V.20.278/2014/11. számú határozatában, hogy amennyiben a felek eltérően nem rendelkeznek, a 2004. május 1-jét megelőzően kötött szerződések esetében a késedelem 2005. január 1-jét követő időtartamára a késedelmi kamat megállapításakor a régi Ptk.-nak a 2002. évi XXXVI. törvény 5. §, 6. §-a által megállapított 301-301/A. §-át kell alkalmazni; eltérő megállapodás hiányában tehát 2005. január 1. napja után a gazdálkodó szervezetnek egymás közötti viszonylatában a késedelmi kamat a jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összege, míg 2013. július 1. napjától a 2013. évi XXXIV. törvény 14. § (3) bekezdésével módosított régi Ptk. 301/A. §-a szerinti, azaz a késedellel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt értékével egyező kamatmérték.

[36] A L. Kft. nem vitásan gazdálkodó szervezetnek minősült, a hitelezők között felosztott követelése, az alapperben érvényesíteni kívánt igény üzletrész-átruházási szerződésből eredő elszámoláson alapul. Ezért a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2008. május 7-én kelt 9.Fpk.05-1997/0000097/112. számú, a Debreceni Ítéletábra 2019. március 27-én kelt Gpkf.III.30.0033/2019/2. számú végzésével jogerősen kijavított és kiegészített végzésével a hitelezőknek átadott vagyon a tőkekövetelés mellett a gazdálkodó szervezetek között irányadó, a régi Ptk. 301/A. § (2) bekezdése szerinti mértékű késedelmi kamatot is tartalmazta. A hitelezőknek átadott vagyon tartalma, abban a kamatkövetelés mértéke nem változott meg azért, hogy a követelést a későbbiekben magánszemélyek szerezték meg. Ezért az elsőfokú bíróság döntése az alapperben megítélt tőkekövetelés utáni kamatmérték tekintetében is helytálló.

[37] Az elsőfokú bíróság megalapozottan mellőzte a beszerezni kért iratok tekintetében a perújított alperes által indítványozott bizonyítást, mivel a perújítás megengedhetősége tárgyában született jogerős döntés folytán a perújító felperesek oldalán az igényérvényesítés elkésztésénél az önhiba a per későbbi szakaszában már nem volt vizsgálható. Emellett megalapozott a bizonyítási indítvány mellőzése azért is, mivel bizonyításnak a perben állított és a másik fél által vitássá tett konkrét tény igazolása végett van helye; nincs helye bizonyítás elrendelésének a tényállítás megtehetősege céljából. Megalapozott volt az engedményezési szerződés 2011. november 6-i módosítása tekintetében indítványozott meghallgatás mellőzése is, mivel az I. rendű perújító felperes követelése

elévülésének megszakadása az iratok alapján megállapítható a L. Kft. mint jogosult bíróság előtti igényérvényesítésére tekintettel.

Felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[38] A perújított alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a perújítással támadott jogerős ítélet hatályában fenntartását, másodlagosan az első- vagy a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat meghozatalára utasítását kérte. Állította, a jogerős ítélet sérti a régi Pp. 260. § (1) bekezdés a) pontját és (2) bekezdését, 163. § (1) bekezdését és 206. § (1) bekezdését, valamint a régi Ptk. 301. § (1) bekezdését, 301/A. § (1) és (2) bekezdését, 324. § (1) bekezdését, 325. § (1) bekezdését és 326. § (1) bekezdését.

[39] Álláspontja szerint az ügy érdemi elbírálására kiható lényeges eljárási szabálysértést követett el a másodfokú bíróság azzal, hogy végzésével a perújítást annak ellenére megengedhetőnek minősítette, hogy a perújítás régi Pp. 260. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése szerinti feltételei nem álltak fenn. Fenntartotta, hogy a perújító felperesek nem adtak elő olyan új tényt, amely a perújítást megalapozná, továbbá ha lenne is ilyen alkalmas tény, azt az alapeljárás során önhibájukból nem érvényesítették. Ezért az érdemben lefolytatott perújításnak nem is lett volna helye, mert annak előfeltételei hiányoztak, a perújítás a jelen esetben nem volt megengedhető.

[40] A perújító felperesek által támadott, az alapeljárásban meghozott jogerős ítélet két okból lehetne hibás. Az egyik hiba ok lehet az alapeljárásban eljáró bíróság által a jogszabály téves értelmezése, aminek korrigálása felülvizsgálati eljárás kezdeményezése útján lehetséges. A másik – perújításra okot adó – hibája lehetett volna az alapeljárásban hozott ítéletnek, ha az nem felel meg az ítélethozatalkor fennálló valós tényállásnak, de ez a körülmény nem állt fenn, mert az „ténykérdés”, hogy az alapeljárás idején a kamatkövetelés a felszámoló által nem került átadásra a perújító felperesek számára. Hivatkozott a perújítással támadott jogerős ítélet ezzel kapcsolatos indokolására, amely álláspontja szerint rögzíti azt a tényt, hogy az alapper idején a felszámolási eljárásban három olyan végzés is született (9.Fpk.05-1997/000097/112., majd a 113. és 121. számú végzés), amely a felperesek számára csak a kamatkövetelés nélküli tőkeösszeget adta át, az tehát vitathatatlan, hogy az alapeljárásban megállapított tényállás megfelelt az akkori valós tényállásnak, ebből következően a perújító felperesek részére történő kamat átadása az alapper befejezését követően keletkezett olyan új tény, amely nem szolgálhat perújítási okaként.

[41] Részletesen idézett a régi Pp. perújítással kapcsolatos magyarázatából és ezzel kapcsolatos jogirodalmi művekből, valamint az EBH2005. 1371. számú eseti döntésre hivatkozva előadta, hogy „perújításnak csak a per elbírálásakor már létező tény, bizonyíték, illetve határozat esetén van helye, mivel a meglévő tény, bizonyíték, illetve határozat figyelembevételére esetén hozhatott volna az alapperben eljáró bíróság a perújító fél számára kedvezőbb döntést”. Rámutatott, hogy ezen álláspontján a Legfelsőbb Bíróság változtatott ugyan az EBH2007. 1719. számú határozata szerint, de megítélése szerint ez a jogi érvelése helytállóságán nem változtat, amit a hivatkozott eseti döntések elemzésével mutatott be.

[42] Előadta ebben a körben, hogy az idevágó jogirodalmi álláspontok és közzétett eseti döntések szerint a perújítás olyan rendkívüli jogorvoslati lehetőség, amely az alapeljárás ténybeli hibáinak és nem az esetleges jogalkalmazási hibáinak a kiküszöbölésére szolgál, jogkérdésben nincs helye perújításnak. A fentiek alapján véleménye szerint a felszámolási eljárást lefolytató bíróság kijavító végzése nem olyan határozat, amely perújítás alapja lehetne.

[43] Megismételte, hogy amennyiben a perújítás alapjaként hivatkozott kijavító végzés már az alapeljárásban fennálló tény utólag keletkezett bizonyítékát jelentené, amely így alkalmas a perújításra, akkor azt az alapeljárás során a perújító felperesek önhibájukból nem érvényesítették. Ennek indokaként arra hivatkozott, hogy a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a 2008. május 7-én kelt 9.Fpk.05-1997/0000097/112. számú végzéséből a perújító felperesek megtudták, hogy a L. Kft. „f.a.” adós rendelkezésre álló vagyona az elsőfokú bíróság előtt 7.G.40.089/2003. számú eljárásban érvényesített 327.920.480 forint tőke és járulékai iránti követelés. Tudták, hogy a teljes tőke- és kamatkövetelést meg kellett volna kapniuk, a végzés ettől eltérő rendelkezése ellenére azzal szemben mégsem éltek fellebbezéssel, és az alapperben meghozott jogerős ítéletet megelőzően kiegészítés vagy kijavítás iránti kérelmet sem terjesztettek elő. Ezért álláspontja szerint a perújító felperesek önhibájukból nem érvényesítették az alapperben a kamatigényüket.

[44] A régi Pp. 163. § (1) bekezdésének és 206. § (1) bekezdésének a sérelmét azért állította, mert az eljárás során tanúk kihallgatására vonatkozó indítványokat terjesztett elő a perújító I. rendű felperes és jogelődje között létrejött engedményezési szerződés 2011. november 6-i módosításának körülményeire. Ezen indítványait a jogerős ítélet az általa kifejtett indokok miatt alaptalanul mellőzte, mert a L. Kft. engedményező és dr. K. B. engedményes közötti engedményezési szerződés 2009. április 21 -én kelt, azonban a L. Kft. tőke és kamat megfizetésére irányuló keresete csak jóval ezt követően, 2010. szeptember 29-én érkezett a bíróságra. Olyan időpontban nyújtotta be a saját nevében a keresetlevelet tehát a L. Kft, amikor az engedményezésre figyelemmel már másfél éve nem is ő volt az igény jogosultja, tehát már a keresetlevél benyújtásakor hiányzott a kereshetőségi joga.

[45] Ezért jogszabálysértő a jogerős ítélet, mert a perben irányadó tényállás megállapítása során nem hallgatta meg az általa indítványozott tanúkat, így a per eldöntéséhez szükséges tények megállapítása végett indítványozott bizonyítást tévesen nem rendelte el. Mivel a jogerős ítélet szerinti tényállás megállapítására az általa indítványozott, de az eljáró bíróságok által mellőzött tanúbizonyítás hiányában került sor, ezért a per eldöntéséhez szükséges, az ítélet alapjául szolgáló irányadó tényállás is hibás, hiányos.

[46] Álláspontja szerint a jogerős ítélet azért sérti a régi Ptk. 301. § (1) bekezdését és 301/A. § (1) és (2) bekezdését, mert a perújító felperesek magánszemélyek, akiknek késedelmikamat-igénye nem vonható gazdálkodó szervezetek közötti kamatszámítás hatálya alá. A perújító felperesek kamatigénye, mint magánszemélyek javára teljesíthető. Az egyes törvények fogyasztóvédelemmel összefüggő jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2002. évi XXXVI. törvény 5. §-a állapította meg a régi Ptk. 301. § (1) bekezdésének szövegét. Az új rendelkezések 2004. május 4. napján léptek hatályba. Ennek alapján az a késedelmi kamat, amelyre a perújító felperesek jogosultak lehetnének, az éves költségvetési törvények alapján 2000. szeptember 1. és 2000. december 31. napja között évi 12%, míg 2001., 2002., és 2003. években, valamint 2004. január 1. napjától 2004. május 1. napjáig évi

11% volt, azt követően pedig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamat.

[47] A jogerős ítélet azért sérti a régi Ptk.-nak a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott, az elévüléssel kapcsolatos szabályait, mert az I. rendű perújító felperes követelése elévült. A régi Ptk. 328. § (4) bekezdésében, 329. § (1) és (2) bekezdésében, valamint az EBH2010. 2234 számú eseti döntésben foglaltakra hivatkozással előadta, hogy az engedményezett követelés az engedményezési szerződés megkötésével, azaz 2009. április 21-én átszállt az I. rendű perújító felperesre, e napon az engedményezőnek az átruházott követelés feletti rendelkezési joga megszűnt (BDT2011. 2513), így a L. Kft. nem lett volna jogosult az alapperben a saját nevében, a saját követelésére hivatkozással eljárni. Ebből következően az alapperben a jogerős ítélet úgy született meg, hogy a L. Kft.-nek már nem is volt keresetjoga. A BH2004. 183 számon közzétett jogesetben kifejtettek szerint az engedményezésről szóló szerződés érvényességét nem érinti, ha a szerződésről az engedményező a kötelezettet nem értesíti. A 2009. április 21-i engedményezési szerződés teljes egészében foganatba ment, annak tartalmából kitűnően az ellenértéket megfizették, a követelés a szerződés megkötésével átszállt. Mivel az alapperben eljáró L. Kft.-t a perbeli követelés anyagi jogilag 2009. április 21. napjától nem illette meg, az I. rendű perújító felperes a követelés 2009. április 21-én történt megszerzésétől számított öt év elteltéig nem tett az elévülést megszakító cselekményt, a követelése a régi Ptk. 324. § (1) bekezdése és 326. § (1) bekezdése alapján 2014. április 21-én elévült, azt a régi Ptk. 325. § (1) bekezdése szerint bírósági úton érvényesíteni nem lehet.

[48] Az engedményezési szerződés 2011. november 6-i módosításának keletkezési dátumát vitatta, hivatkozva arra, hogy az iratok közt csatolt levelezés tartalmából kitűnően az I. rendű perújító felperes jogi képviselője az engedményezési szerződés módosításáról tudott, azonban arra a per során 2,5 éven át nem hivatkozott. Hivatkozott arra is, hogy a már foganatba ment, ekként megszűnt engedményezési szerződés utólagos módosítására a BH1998. 122 számú, valamint BH1998. 6.274 számon közzétett jogesetben is kifejtett álláspont szerint nincs lehetőség, ezért az engedményezési szerződés 2011. november 6-i keletkezéssel történt módosítása érvénytelen.

[49] Az I., IV., VI. VIII. X., XI. és XII. rendű perújító felperések felülvizsgálati ellenkérelmükben az alperes felülvizsgálati kérelmének az elutasítását kérték a régi Pp. 273. § (2) bekezdés a) pontja, valamint 271. § (1) bekezdés c) pontja alapján. Arra hivatkoztak, hogy a perújítás megengedhetősége tárgyában nincs helye felülvizsgálatnak a jogerős ítélet ellen. A Kúria Pfv.20.318/2015/5. számú precedensképes határozatából az következik, hogy csak a perújítás megengedése tárgyában hozott határozat hiánya tenné lehetővé, hogy ezen okból az ügy érdemében hozott határozattal szemben a fél felülvizsgálati kérelmet terjesszen elő. Tekintettel pedig arra, hogy a felülvizsgálati eljárásban támadott jogerős ítéleti rendelkezés késedelmi kamatra vonatkozik, azzal szemben ugyanúgy nem lehet helye felülvizsgálatnak, ahogyan az alapeljárásban sem volt, hiszen a Kúria az erre vonatkozó felülvizsgálati kérelmet hivatalból elutasította.

[50] A XII., XIII. és XIV. rendű perújító felperések felülvizsgálati ellenkérelmükben szintén az alperes felülvizsgálati kérelmének az elutasítását kérték a régi Pp. 271. § (1) bekezdés c) pontja alapján, mert a perújítási kérelem kizárólag kamatfizetésre vonatkozott. Felülvizsgálati ellenkérelmük érdemben a jogerős ítélet hatályába fenntartására irányult.

[51] Az alapper V. rendű felperese „ellenkérelmében” azt kérte, hogy a perújító felperesek „pervesztése esetén” ne kerüljön sor az ő perköltségben történő marasztalására.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

[52] A Kúria a perújító felperesek felülvizsgálati ellenkérelmében foglaltak miatt előrebocsátja, hogy a konkrét esetben a perújított alperes felülvizsgálati kérelme hivatalbóli elutasításának nem volt törvényes indoka.

[53] A régi Pp. 271. § (1) bekezdése c) pontja értelmében valóban nincs helye felülvizsgálatnak a jogerős határozatnak csupán a kamatfizetésre, illetve a perköltségre vonatkozó rendelkezései ellen. A régi Pp. e rendelkezésének helyes értelmezése szerint azonban csak a jogerős ítéletnek a járulékos kérdésekre vonatkozó rendelkezései ellen kizárt a felülvizsgálat, vagyis akkor, ha a per fő tárgyában hozott döntést nem érinti a felülvizsgálati kérelem, akkor a járulékos kérdésekben (kamat, perköltség) sem támadható a jogerős határozat felülvizsgálattal. Abban az ettől eltérő esetben azonban, amikor a kereseti kérelem kizárólag késedelmi vagy más kamat megfizetésére irányul, vagyis a per fő tárgya önálló kamatkövetelés, úgy a kamatigény az adott eljárásban nem tekinthető járulékos kérdésnek. Ilyen esetben a kamatkövetelés tárgyában hozott jogerős döntés elleni felülvizsgálati kérelem a jogerős határozatnak a per fő tárgyára vonatkozó rendelkezése ellen irányul – függetlenül attól, hogy az ilyenkor kizárólag kamatfizetésre vonatkozik –, ezért lehetőség van a jogerős határozat felülvizsgálatára is. Ebben az esetben ugyanis a kamatfizetésről rendelkező a jogerős ítéletben az ügy érdemének, nem pedig járulékos kérdésnek minősül, azzal szemben a felülvizsgálatot a régi Pp. 271. § (1) bekezdése c) pontja nem zárja ki. A konkrét esetben a perújítási eljárás fő tárgya volt a kamatfizetési kötelezettség (ez volt a perújítási eljárás kizárólagos tárgya, tehát fő tárgya), következésképp a felülvizsgálati kérelmet ez okból nem lehetett hivatalból elutasítani.

[54] Szintén nem volt helye a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának a régi Pp. 270. § (2) bekezdése alapján sem, azon az alapon, hogy a perújítás megengedhetősége tárgyában nincs helye felülvizsgálatnak, mert az nem az ügy érdemében hozott döntés. A konkrét esetben a perújított alperes ugyanis a per érdemében hozott döntést támadta a felülvizsgálati kérelmében, és nem csupán arra hivatkozással, hogy a perújítás nem volt megengedhető, hanem érdemben, további okokból is állította a jogerős ítélet jogszabályba ütköző voltát.

[55] A fentiek miatt a Kúria a jogerős ítéletet a régi Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között érdemben vizsgálta, és azt a megjelölt okokból nem találta jogszabálysértőnek.

[56] Az ügyben eljáró bíróságok helytállóan jutottak arra következtetésre, hogy a perújítás megengedhetőségének a régi Pp. 260. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése szerinti feltételei teljesültek. A felperesek a perújítási kérelmüket nem új tényre, hanem olyan új jogerős bírósági határozatra alapították, amely a korábbi jogerős ítélet ténybeli alapját érintette.

[57] A Kúria e körben hangsúlyozza, a jogerős bírói vagy más hatósági határozat az ítélezési gyakorlat szerint általában akkor alapoZHhatja meg a perújítási kérelem előterjesztését, ha olyan kérdésre vonatkozik, amely az alapper előkérdése volt. Az ítéletnek vagy más határozatnak tehát az alapügyben eldöndtendő kérdéssel szoros, az érdemi döntésre kiható összefüggésben kell állnia. Ilyen, a perújításra alapot adó határozat lehet például a közös tulajdon megszüntetése iránt folyamatban volt alapper befejezését követően hozott jogerős közigazgatási határozat, amely megsemmisítette a közös tulajdon természetbeni megosztását engedélyező korábbi közigazgatási határozatot. Ugyanígy a perújítás alapjául szolgálhat az apaság vélelmét megdöndtő jogerős ítélet is, ha az alapperben a közös tulajdon megszüntetése miatt a vélelmezett apának járó megváltási árat a tulajdonostárs házastársak közös kiskorú gyermekének bentlakására figyelemmel csökkentett összegben határozták meg [BH 1998.344.].

[58] Ezeknek a szempontoknak a figyelembevételével kétséget kizáróan alapot adhat a perújításra a felszámolási záróvégzésben átadott követelés érvényesítése iránt indult alapper jogerős befejezését követően hozott, a felszámolási záróvégzést kijavító végzés, amely szerint az átadott követelés nemcsak a tőkéből, hanem a tőkeösszeg késedelmi kamataiból is áll.

[59] A perújítás alapjaként az említettekből következően az alapperben hozott ítélet jogerőre emelkedését követően keletkezett bírósági határozat is szolgálhat, jelentősége a perújítás megengedhetősége szempontjából nem a határozat keltének, hanem annak van, hogy a határozat az alapperben elbírált kérdés előkérdése legyen, illetve annak ténybeli alapját érintse.

[60] A bírói vagy más hatósági határozat – a tényhez és bizonyítékhoz hasonlóan – akkor alapoZHhatja meg a perújítási kérelem előterjesztését, ha az alapeljárásban nem bírálták el, elbírlása esetén pedig a perújító fél számára kedvezőbb határozatot eredményezett volna. El nem bírlának a perújítási kérelemben hivatkozott határozat akkor minősül, ha azt az alapügyben eljáró bíróságok a döntésük kialakítása során nem vették figyelembe. Kizárja ugyanakkor az el nem bírált határozatra alapított perújítást – az el nem bírált tényre, bizonyítékra alapított perújításhoz hasonlóan –, ha az alapperben a későbbi perújító fél saját hibájából maradt el a perújítási kérelemben felhozott határozat (tény, bizonyíték) érvényesítése. Az e perújítási okra alapított perújítás ennek megfelelően csak az önhiba hiánya esetén engedhető meg. Az önhiba hiánya akkor állapítható meg, ha nem róható fel a félnek, hogy az alapügyben a perújítás okaként hivatkozott határozatot (tényt, bizonyítékot) jogi kötelezettsége ellenére elmulasztotta előadni. Ennek megítélése során abból kell kiindulni, hogy a fél a perbe vitt anyagi és eljárási jogaival – rendelkezési jogából fakadóan – szabadon rendelkezhet. A fél tehát maga döndheti el azt is, hogyan működik közre a peranyag szolgáltatásában. Elvárható azonban tőle, hogy a perben jóhiszeműen és késlekedés nélkül járjon el, e kötelezettsége pedig nem merül ki az eljárás pusztá túrésében, hanem aktívan közre kell működnie az eljárásban. A jóhiszemű joggyakorlás követelményébe ütközik ezért, ha a fél az alapügyben az általa ismert határozatot (tényt, bizonyítékot), noha arra lehetősége lett volna, nem bocsátotta a bíróság rendelkezésére. A perújítási eljárásban ugyanakkor a fél bizonyíthatja, hogy önhibáján kívül nem tudta kötelezettségét teljesíteni.

[61] A perújító felperesek esetében az önhiba hiánya és a kedvezőbb elbírlás lehetősége is megállapítható, utóbbit a perújított alperes nem is tette vitássá. Az önhiba hiányával

kapcsolatban a Kúria kiemeli, hogy a felszámolási záróvégzést kijavító végzést a felperesek az alapperben nem bocsáthatták a bíróság rendelkezésére, mert a kijavító végzés az alapper jogerős befejezését követően keletkezett. Nem merülhet fel a perújító felperesek önhibája azzal kapcsolatban sem, hogy miért nem korábban került sor a záróvégzés kijavítására. A Kúria e körben megalapozottnak találta az önhiba hiánya kapcsán előadott felperesi magyarázatot, és utal a felszámolási záróvégzés kijavításának okára (a kijavító végzés indokolása szerint a kijavításra az eljáró bíróság érdekkörében felmerült „elírás miatt” került sor) és sajátos körülményeire, ezekre tekintettel a perújító felperesek önhibája fel sem merülhet. Megjegyzi, hogy megítélése szerint a perújított alperes – felülvizsgálati kérelemben is előadott – érvelése egyébként is olyan mértékben tágítaná ki a régi Pp. 260. § (2) bekezdésében meghatározott önhiba fogalmát, ami nem elfogadható, ilyen tágitó értelmezés sem a normaszövegből, sem a hozzá fűzött indokolásból nem következhet, sem pedig az ezzel kapcsolatos következetes bírói gyakorlattal nem alátámasztható.

[62] A jogerős döntés érdemét illetően a Kúria maradéktalanul egyetért a másodfokú bírósággal abban, hogy a perújított alperes által az I. rendű perújító felperes tekintetében hivatkozott elévülés nem állapítható meg. Az alapperben meghozott jogerős ítélethez fűződő anyagi jogerőhatás ugyanis kizárja, hogy a perújítási eljárásban a perújított alperes, aki ezekben a kérdésekben új tényre, új bizonyítékra alapítottan perújítással nem élt, így ezek a kérdések nem képezték a perújítási eljárás tárgyát, arra hivatkozzon, hogy az I. rendű perújító felperes jogelődje nem volt jogosult a követelést a saját nevében érvényesíteni, illetve hogy e követelés elévült volna. Ennek figyelembevételével pedig a követelés elévülése nem következhetett be.

[63] A Kúria mindezekkel kapcsolatban rögzíti, hogy a perújítás nem vezet az alapper teljeskörű felülvizsgálatához, sem anyagi jogi, sem pedig eljárásjogi kérdésben. A perújítás megengedhetősége esetén a bíróság a pert a perújítási kérelem korlátai között tárgyalja újra, ami azt jelenti, hogy a perújítási eljárásban eljáró bíróságot a perújítási kérelem korlátai kötik, ezért nem vizsgálhat mást, mint amit a perújítási kérelem tartalmaz. A konkrét esetben az alapperbeli ítélet csak a perújító felperesek által előterjesztett perújítási kérelem keretei között volt vizsgálható, azaz abban a kérdésben, hogy megilleti-e őket a perújítással támadott jogerős ítéletben megítélt tőként túl az igényelt késedelmi kamat. Ebből következően a perújítási eljárásnak nem képezte, nem képezhetette a tárgyát sem az I. rendű perújító felperesi jogelőd alapperbeli legitimációja, sem pedig az, hogy a követelése elévült-e az alperessel szemben. Ezekben a perújított alperes által hivatkozott kérdésekben az alapperben meghozott jogerős ítélet az előterjesztett perújítási kérelem alapján nem volt vizsgálható, e kérdések önálló perújítási kérelem tárgyát képezhették volna, amire azonban a jelen esetben nem került sor.

[64] A fentiek alapján a jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül foglalt állást az I. rendű perújító felperes perújítási kérelméről. Ebből következően a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott eljárási szabályok megsértése nélkül mellőzték az eljáró bíróságok a perújított alperesnek az ezzel kapcsolatban előterjesztett bizonyítási indítványait is, mert a kifejtettek miatt azoknak a perújítási eljárás érdemét illetően nem volt jelentőségük.

[65] Végül jogszabálysértés nélkül foglalt állást a jogerős ítélet a perújító felpereseket megillető törvényes mértékű késedelmi kamat mértékét illetően is. Ezzel kapcsolatban a Kúria maradéktalanul egyetért a jogerős ítéletnek az ebben a körben részletesen kifejtett

indokaival, amelyekre azok megisméltése nélkül – a régi Pp.270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó régi Pp. 254. § (3) bekezdése alapján – visszautal. A jogerős ítélet helyes megállapításainak megisméltése nélkül a Kúria csak azt emeli ki, hogy az alapperben érvényesített igény szerződéses elszámolásból ered, amely szerződés alanyai gazdálkodó szervezetek voltak. A kijavított és kiegészített záróvégzéssel a hitelezőknek mint szinguláris jogutódoknak átadott vagyon a tőkekövetelés mellett a gazdálkodó szervezetek között irányadó, a régi Ptk. 301/A. § (2) bekezdése szerinti mértékű késedelmi kamatot is tartalmazta. A hitelezőknek átadott vagyon tartalma, abban a kamatkövetelés mértéke nem változhatott meg azáltal, hogy a követelést természetes személyek szerezték meg, ők az eredeti jogosultat megillető késedelmi kamat érvényesítésére jogosultak. A perújított alperes ezzel ellentétes felülvizsgálati érvelésének nincs jogszabályi alapja.

[66] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[67] A perújítás nem vezet az alapper teljeskörű felülvizsgálatára, sem anyagi jogi, sem pedig eljárásjogi kérdésben. A perújítás megengedhetősége esetén a bíróság a pert a perújítási kérelem keretei között tárgyalja újra.

Alkalmazott jogszabályok

[68] A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rég. Pp.) 267. § (1) bekezdés.

Záró rész

[69] A Kúria az eredménytelen felülvizsgálati kérelemre tekintettel a felülvizsgálati eljárásban is pervesztes perújított alperest a régi Pp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az I., IV., VI., VIII., X., XI. és XII. rendű, valamint a XIII., XIV. és XV. rendű perújító felpereseknek az áfát is magában foglaló ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére. A Kúria ennek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései alapján a kifejtett jogi képviselési tevékenységgel arányosan határozta meg. A perújított alperes személyes illetékmentessége folytán meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a folytán az állam viseli.

[70] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a régi Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

[71] A Kúria a döntését tárgyaláson hozta meg.

Budapest, 2023. június 6.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Bajnok István s.k. előadó bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. bíró, Dr. Zumbók Péter s.k. bíró

A kiadmány hitelével: